

Repertoriumnummer 2021 / 2409	
Datum van uitspraak 7 oktober 2021	
Rolnummer 2017/AB/277	
Beslissing waartegen beroep 16/1713/A	

Uitgifte

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

COVER 01-00002330557-0001-0007-01-01-1

OCMW - opvang asielzoekers W.12.1.2007
tegensprekelijk arrest
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 8°, Ger. W.)

H wonende te appellant, vertegenwoordigd mr.

tegen

FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE OPVANG VAN ASIELZOEKERS, ON 0860.737.913, met
zetel te 1000 BRUSSEL, Karthuizerstraat, 21, geïntimeerde, vertegenwoordigd mr.

**

*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgend arrest uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het tussenarrest van dit hof van 22 maart 2018 waarbij het hoger beroep ontvankelijk verklaard wordt en, vooraleer uitspraak te doen over de gegrondheid van het hoger beroep drie prejudiciële vragen gesteld worden aan het Hof van Justitie van de Europese Unie,
- het arrest van 12 november 2019 van het Hof van Justitie (grote kamer)
- de neergelegde conclusies,
- de voorgelegde stukken.

**

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies opnieuw en verder uiteengezet op de openbare zitting van 2 september 2021.

VERDERE BEOORDELING.

1.

In zijn tussenarrest van 22 maart 2018 heeft het hof volgende prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie:

- (1) Moeten de artikelen 20 lid 1 tot lid 3 van de (Europese) richtlijn 2013/33/EU (tot vaststelling van normen voor de opvang van verzoekers om internationaal bescherming) zo uitgelegd worden dat zij op limitatieve wijze de gevallen bepalen waarin de materiële opvangvoorzieningen kunnen beperkt of ingetrokken worden, of blijkt uit artikel 20, lid 4 en 5 dat de intrekking van het recht op materiële opvangvoorzieningen ook kan gebeuren bij wijze van sanctie op ernstige inbreuken op de regels met betrekking tot opvangcentra en ernstige vormen van geweld?
- (2) Moeten de artikelen 20, lid 5 en 20, lid 6 zo uitgelegd worden dat de lidstaten, alvorens een beslissing te nemen met betrekking tot de beperking of intrekking van de materiële opvangvoorzieningen of sancties, en in het kader van deze beslissingen, de nodige maatregelen moeten vastleggen die het recht op een waardige levensstandaard tijdens de periode van uitsluiting waarborgen, of kan aan deze bepalingen tegemoet gekomen worden door een systeem waarbij, na de beslissing tot beperking of intrekking van de materiële opvangvoorziening, wordt nagegaan of de persoon die het voorwerp uitmaakt van de beslissing, een waardige levensstandaard geniet en desgevallend op dat ogenblik remediërende maatregelen worden genomen.
- (3) Moeten artikel 20 lid 4, 20 lid 5 en 20, lid 6, samen gelezen met artikel 14, 21, 22,23 en 24 van de richtlijn en met de artikelen 1, 3, 4 en 24 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, zo uitgelegd worden dat een maatregel of sanctie tot tijdelijke (of definitieve) uitsluiting uit het recht op materiële opvangvoorzieningen, mogelijk is, of niet mogelijk, ten aanzien van een minderjarige, meer in het bijzonder ten aanzien van de niet-begeleide minderjarige.

In zijn arrest van 12 november 2019 heeft het Hof van Justitie daarop als volgt geantwoord:

“Artikel 20, leden 4 en 5, van richtlijn 2013/33/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van normen voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming, gelezen in het licht van artikel 1 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, moet aldus worden uitgelegd dat een lidstaat niet kan bepalen dat tot de sancties die aan een verzoeker kunnen worden opgelegd wegens ernstige inbreuken op de regels met betrekking tot de opvangcentra en wegens ernstige vormen van geweld, een sanctie behoort waarbij, al was het maar tijdelijk, wordt overgegaan tot de intrekking van de in artikel 2, onder f) en g), van die richtlijn bedoelde materiële opvangvoorzieningen die betrekking hebben op

huisvesting, voedsel of kleding, aangezien die verzoeker daardoor de mogelijkheid zou worden ontnomen om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften.

Wanneer op grond van artikel 20, lid 4, andere sancties worden opgelegd, moet te allen tijde worden voldaan aan de in lid 5 van datzelfde artikel neergelegde voorwaarden, met name die welke verband houden met de eerbiediging van het evenredigheidsbeginsel en de menselijke waardigheid. In het geval van een niet-begeleide minderjarige moet bij de oplegging van deze sancties, gelet op met name artikel 24 van het Handvest van de grondrechten, in het bijzonder rekening worden gehouden met het belang van het kind.”

3.

De interpretatie gegeven door het Hof van Justitie van de Europese Unie aan de richtlijnen van de Unie is bindend voor de rechter die de vraag gesteld heeft en overigens voor alle andere rechtscolleges die over dezelfde problematiek uitspraak moeten doen.

Aldus staat vast dat de door Fedasil genomen beslissingen (door tussenkomst van de directeur van het opvangcentrum) van 19 en 21 april 2016 niet in overeenstemming zijn met de Europese richtlijn 2013/33/EU, doordat de heer H. bij wijze van sanctie uit het opvangcentrum verwijderd werd voor een periode van 15 dagen en gedurende deze periode niet heeft kunnen genieten van de in de richtlijn voorziene materiële opvangvoorzieningen. De heer H. is daardoor de mogelijkheid is ontnomen om in deze periode te voorzien in zijn meest elementaire behoeften.

Deze beslissingen zijn aldus nietig wat overigens door Fedasil niet verder betwist wordt.

4.

Fedasil betwist echter verder de door de heer H. gevorderde morele schadevergoeding van € 1,00. Fedasil stelt in de eerste plaats dat de “fout” die door haar begaan werd, minstens een gedeelde fout is, vermits de voogd die volgens de wetgeving was toegewezen aan de heer H., tekort zou gekomen zijn in zijn verplichtingen. De voogd zou nagelaten hebben om op diligente wijze de nodige maatregelen te nemen of de noodzakelijke procedures in te stellen die ertoe moesten leiden dat gedurende zijn periode van uitsluiting uit het centrum de heer H. over de nodige middelen zou beschikken om te voorzien in zijn elementaire behoeften, die normaal in het kader van de materiële opvangvoorzieningen worden toegekend.

Fedasil is verder van oordeel dat enige concrete schade niet bewezen. Het verzet zich tegen de aanstelling van een deskundige die de psychische schade van de heer H. zou moeten begroten.

5.

De heer H. beperkt zijn vordering expliciet (dit wordt ook ter zitting mondeling bevestigd) tot de toekenning van € 1 morele schadevergoeding. Volgens de heer H staat die morele schade vast. Ingevolge de foutieve beslissing van Fedasil zag hij zich gedwongen de nachten door te brengen in een park en in het station als dakloze zonder garanties inzake persoonlijke veiligheid, eten, kledij sanitair en hygiëne. Dit is een behandeling die een intense angst en onzekerheid teweegbrengt, zeker voor een minderjarige. De heer H verwijst ook naar artikel 3 van het EVRM en de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie. Een behandeling kan gezien worden als vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM indien deze de persoon vernedert, een gebrek aan respect inhoudt voor diens waardigheid of bij de persoon gevoelens van angst, vrees en minderwaardigheid oproept die zijn morele en fysieke weerstand aantasten.

Ter zitting geeft de heer H. bij monde van zijn raadsman, aan dat hij niet aandringt op de aanstelling van een psycholoog als deskundige om de psychische schade te meten. Gelet op het tijdsverloop is een dergelijk onderzoek in de praktijk niet nuttig.

6.

In zoverre Fedasil verder de verantwoordelijkheid van de voogd blijft benadrukken, die mede verantwoordelijk zou zijn voor de eventuele schade, verwijst het hof in de eerste plaats naar de overwegingen onder randnummer 9 van het tussenarrest van 22 maart 2018, waarin reeds werd vastgesteld dat aan de voogd geen gebrek aan diligentie kan verweten worden en dat het niet tot opdracht is van de voogd om opvang en passende huisvesting te bieden aan de minderjarige. De voogd dient erover te waken dat de overheden, bevoegd voor de opvang, die maatregelen nemen.

Daarop aansluitend, dient vastgesteld te worden dat uit het arrest van het Hof van Justitie noodzakelijk blijkt dat Fedasil aan zijn verplichtingen inzake opvang is tekort gekomen. Het is niet de taak van de voogd om de schade, veroorzaakt door de foutieve beslissing van Fedasil, te beperken of te herstellen.

Ten overvloede dient erop gewezen te worden dat, zelfs indien men zou oordelen dat er een samenlopende fout zou zijn van de voogd die geleid heeft tot de door de heer Haqbin ingeroepen schade, het gaat om een hoofdelijke aansprakelijkheid, d.w.z. dat ten aanzien van het slachtoffer ieder van de partijen die bijgedragen heeft tot de schade gehouden is tot de vergoeding van de totaliteit van de schade. Fedasil kan aldus door de verwijzing naar een eventuele aansprakelijkheid van de voogd, de gevorderde vergoeding niet doen herleiden.

7.

De toekenning van een vergoeding voor een morele of extra patrimoniale schade heeft tot doel « de pijn, de smart of enig ander moreel leed te lenigen » dat het slachtoffer lijdt naast

zijn patrimoniale schade (E. DIRIX, 'Het begrip schade', CED Samson, p. 62; Cass, ., 10 oktober 1972, Arr. Cass., 1973, 146; R. W., 1972-73, 718 R.G.A.R., 1973, nr. 9001; J. T., 1973, 163).

Ingevolge de foutieve en nietige beslissing van Fedasil, zag de heer H., minderjarige, er zich toe gedwongen de nachten door te brengen in een park en in het station als dakloze zonder garanties inzake persoonlijke veiligheid, eten, kledij sanitair en hygiëne, die hem dienden verzekerd te worden

Hij heeft daardoor duidelijk een morele schade geleden, die de toekenning van de gevorderde morele schadevergoeding van € 1 verrechtvaardigt.

8.

Het hoger beroep is dan ook gegrond.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het eensluidend mondeling advies van mevrouw advocaat-generaal, waarop geen repliek van partijen,

Verklaart het hoger beroep gegrond. Hervormt het bestreden vonnis en opnieuw wijzend,

Verklaart de oorspronkelijke vordering van de heer H. gegrond.

Veroordeelt Fedasil tot betaling van een vergoeding van € 1 aan de heer H. als morele schade voor zijn onterechte uitsluiting uit iedere opvang.

Veroordeelt, in overeenstemming met artikel 1017, al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek, Fedasil tot de kosten van het hoger beroep, begroot in hoofde van de heer H. op 131,18 rechtsplegingsvergoeding, zoals gevorderd.

Veroordeelt Fedasil tot betaling van een bijdrage van € 20 voor het Fonds voor juridische tweedelijnsbijstand

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit :

, plaatsvervangend magistraat,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
, raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
Bijgestaan door , waarnemend griffier-hoofd van dienst

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van 7 oktober 2021 door

, plaatsvervangend magistraat,
, waarnemend griffier-hoofd van dienst

